

D E C I Z I E

11 decembrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul Valeriu Doagă
Judecătorii Nicolae Clima, Iuliana Oprea,
Ion Druță, Ion Corolevschi

examinând recursurile declarate de către Petru Dvininov și Maria Dvininov, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Mariei Dvininov împotriva lui Petru Dvininov, intervenienții accesorii Nadejda Dvininov, Maria Dvininov cu privire la partajarea bunurilor proprietate comună în devălmășie, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 11 iunie 2013, prin care a fost repus în termen cererea de apel a Mariei Dvininov și respinse apelurile declarate de către Maria Dvininov și Petru Dvininov și a fost menținută hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 07 noiembrie 2012 prin care acțiunea a fost admisă,

c o n s t a t ă:

La 01 aprilie 2009 și 11 mai 2009, Maria Dvininov a depus cereri de chemare în judecată împotriva lui Petru Dvininov cu privire la partajarea bunurilor proprietate comună în devălmășie.

În motivarea acțiunii reclamanta Maria Dvininov a indicat că la 28 noiembrie 1988 s-a căsătorit cu pârâtul, căsătoria fiind înregistrată la OSC sect. Centru, mun. Chișinău sub nr. 1080. Din căsătorie au împreună două fiice Nadejda Dvininov născută la 29 noiembrie 1990 și Maria Dvininov născută la 25 decembrie 1992. La 12 martie 2009 la OSC Centru mun. Chișinău a fost înregistrat certificatul de divorț sub nr. 67. În acest context consideră oportun împărțirea pe cale judecătorească a bunurilor pe care le dețin în proprietate comună în devălmășie, și anume: apartamentul nr. 22, cu două odăi, care se găsește pe adresa mun. Chișinău, str. Grenoble nr. 163/7, apartamentul nr. 7 cu o odaie, care se află pe str. Calea Ieșilor nr. 45, mun. Chișinău și autoturismul de model „Volkswagen Golf”, număr de înmatriculare C KY 550, procurat de pârât cu aproximativ cu trei ani în urmă.

Ținând cont de faptul că la întreținerea ei sunt ambele fiice solicită următoarea partajare a proprietății comune în devălmășie și anume: să-i fie atribuit Mariei Dvininov apartamentul cu două odăi nr. 22, amplasat pe str. Grenoble 163/7, mun. Chișinău, iar lui Petru Dvininov să-i fie atribuit apartamentul cu o odaie nr. 7, amplasat pe str. Calea Ieșilor 45, mun. Chișinău și autoturismul de model „Volkswagen Golf”, număr de înmatriculare C KY 550.

Prin încheierea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 11 mai 2012 a fost admis demersul lui Petru Dvininov cu privire la numirea unei expertize merceologice de stabilire a valorii de piață a bunurilor imobile a căror partajare se solicită.

Prin încheierea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 11 iulie 2011 au fost atrase în proces în calitate de intervenienți accesorii fiicele reclamantei și pârâtului Maria Dvininov născută la 25 decembrie 1992 și Nadejda Dvininov anul nașterii 29 noiembrie 1990.

Ulterior, Maria Dvininov a depus cerere de modificare a cererii de chemare în judecată ținând cont de faptul că bunurile ce urmează a fi partajate după natura lor fiecare luate în parte sunt indivizibile, iar separat aceste bunuri pot fi împărțite ușor între reclamant și pârât fără limitarea volumului drepturilor patrimoniale. Astfel solicită partajarea averii proprietate comună în devălmășie în următorul mod:

- Mariei Dvininov împreună cu fiicele Maria Dvininov și Nadejda Dvininov să le fie atribuit apartamentul nr. 22 cu două odăi, amplasat pe str. Grenoble 163/7, mun. Chișinău, estimat la prețul de 672600 lei, iar lui Petru Dvininov apartamentul cu o odaie nr. 7 amplasat pe str. Calea Ieșilor 45, mun. Chișinău estimat la prețul de 160900 și autoturismul de model „Volkswagen Golf”, număr de înmatriculare C KY 550 estimat la prețul de 53200,8 lei, în total suma de 214100,8 lei.

La 29 octombrie 2012 Maria Dvininov a depus cerere de modificare a cererii de chemare în judecată prin care a solicitat modificare modalității de partajare formulată și cerută în cererea de chemare în judecată și de a fi admisă în următoarea metodă: apartamentul nr. 22 amplasat pe str. Grenoble, 163/7, mun. Chișinău cu nr. cadastral 0100101.154.01.022, estimat la prețul de 672600 lei să fie înstrăinat, iar suma de bani obținută de la vânzare să fie împărțită proporțional tuturor coproprietarilor în mărime de $\frac{1}{4}$ fiecăruia; apartamentul cu o odaie nr. 7 amplasat pe str. Calea Ieșilor, 45, mun. Chișinău cu nr. cadastral 0100506.105.01.007 estimat la prețul de 160900 lei să fie înstrăinat, iar suma de bani obținută de la vânzare să fie împărțită între coproprietarii Petru Dvininov, Maria Dvininov câte $\frac{1}{2}$ în felul următor: din $\frac{1}{4}$ din suma de bani ce îi revine pârâtului Petru Dvininov de la vânzarea apartamentului cu o odaie de reținut în folosul reclamantei $\frac{1}{2}$ cotă-parte din prețul automobilului de model „Volkswagen Golf”, număr de înmatriculare C KY 550 de care a dispus după bunul său plac pârâtul Petru Dvininov și anume suma de 26600,4 lei din considerentul – $53200,8 : 2 = 26600,4$. Totodată a mai solicitat ca taxa de stat și cheltuielile de judecată să fie încasate de la pîrît deoarece fiicele sunt studente, iar cerința ei de a soluționa cazul pe cale amiabilă pentru a evita cheltuielile legate de judecarea pricinii, pîrîtul a refuzat insistent.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 07 noiembrie 2012 acțiunea Mariei Dvininov a fost admisă. A fost dispusă vânzarea la licitație a apartamentului cu două odăi nr. 22, amplasat pe str. Grenoble 163/7, mun. Chișinău cu nr. cadastral 0100101,154.01.022 cu distribuirea prețului către coproprietari proporțional cotei-părți a fiecăruia a câte $\frac{1}{4}$ din banii obținută pentru Maria Dvininov, Petru Dvininov, fiicele Maria Dvininov și Nadejda Dvininov. A fost dispusă vânzarea la licitație a apartamentului cu o odaie nr. 7 amplasat pe str. Calea Ieșilor, 45, mun. Chișinău cu nr. cadastral 0100506,105.01.007 cu

distribuirea prețului către coproprietari proporțional cote-părți a fiecăruia a câte ½ din banii obținută pentru Maria Dvininov și Petru Dvininov. A fost încasat de la Petru Dvininov în beneficiul Mariei Dvininov suma de 26600,4 lei ca urmare a înstrăinării de către Petru Dvininov bunul proprietate în devălmășie – automobilul de model „Volkswagen Golf”, număr de înmatriculare C KY 550. A fost încasat de la Petru Dvininov în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 12500 lei și de la Maria Dvininov taxa de stat în mărime de 12350 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 11 iunie 2013 a fost repusă în termen cererea de apel depusă de către Maria Dvininov, au fost respinse apelurile declarate de către Maria Dvininov și Petru Dvininov și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

La 04 septembrie 2013, Petru Dvininov a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, cerînd admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu restituirea pricinii spre rejudecare în primă instanță.

Recurentul Petru Dvininov în motivarea recursului a indicat că nu este de acord cu hotărârile instanțelor de judecată deoarece în motivarea hotărârii instanțele de judecată trebuia să indice circumstanțele pricinii constatate de instanță, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanțe, argumentele invocate de instanță la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanța.

Hotărârea primei instanțe contravine prevederilor art. 241 CPC, pronunțându-se separa cerințelor reclamantei Maria Dvininov la transmiterea compensației bănești din cota de automobil, date cu privire la costul unității de transport instanța în hotărârea adoptată nu a indicat, prin urmare nu este clar de ce s-a condus instanța la partajul automobilului și de unde a apărut suma dată.

De asemenea, instanța de apel menținând hotărârea primei instanțe s-a bazat doar pe un certificat printat prin fax în care SRL „Auction House” care a stabilit prețul autoturismului în litigiu la 2500-3000 euro, lăsând fără apreciere corectă proba prezentată în ședința de judecată și anume Raportul de constatare tehnico-științifică nr. 884 din 28 mai 2013.

Instanțele de judecată au examinat superficial cauza civilă, fără a da o apreciere probelor prezentate, apreciind costul obiectelor supuse partajării, nu s-a făcut trimitere nici într-o hotărâre la modalitatea aprecierii volumului taxelor de stat stabilite de instanțe.

Totodată menționează că instanța de apel neîntemeiat și contrar prevederilor art. 362 CPC, a decis repunerea cererii de apel a intimatei în termenul prevăzut de lege.

Consideră că în atare situație instanțele de judecată în mod eronat au interpretat legea și nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată.

La 11 septembrie 2013, Maria Dvininov a declarat recurs împotriva hotărârilor judecătorești, cerînd admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu restituirea pricinii spre rejudecare în primă instanță.

În motivarea recursului, recurenta Maria Dvininov a indicat că instanțele de judecată la emiterea hotărîrii au încălcat esențial normele de drept procedural, a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces și anume a fiicelor Nadejda și Maria, deoarece la privatizarea apartamentului nr. 2

situat pe str. mun. Chișinău str. Grenoble 163/7 au participat Maria Dvininov, Petru Dvininov, Nadejda Dvininov și Maria Dvininov. Astfel, fiicele fiind coproprietari a apartamentului dat nu au fost citate niciodată de către instanțele de judecată la examinarea pricinii, încălcându-le astfel instanțele dreptul lor de proprietate.

În conformitate cu art.434 alin.(1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei redactate.

Din actele pricinii este cert faptul că la 10 iulie 2013 Curtea de Apel Chișinău a expediat părților copia deciziei din 11 iunie 2013, iar 04 septembrie 2013 și la 11 septembrie 2013 Petru Dvininov și respectiv Maria Dvininov au declarat recurs.

Ținând cont de faptul că din actele pricinii nu este cert faptul când părțile au recepționat copia deciziei instanței de apel, instanța de recurs consideră cererile de recurs depuse în termenul prevăzut de lege.

În conformitate cu art.440 alin.(2) Codul de procedură civilă, completul din 3 judecători prin încheierea din 04 decembrie 2013 a considerat recursul admisibil și a dispus examinarea fondului de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art.444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursurile depuse în termen, întemeiate și care urmează a fi admise cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și trimiterea pricinii spre rejudecare în instanța de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu art.445 alin.(1) lit.c) Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Din actele pricinii s-a stabilit că Maria Dvininov a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Petru Dvininov solicitând partajarea averii comune în devălmășie.

S-a stabilit că părțile în timpul căsătoriei au dobândit în comun următoarele bunuri; apartamentul nr. 22 cu două odăi situat în mun. Chișinău, str. Grenoble nr. 163/7, nr. cadastral 0100101.154.01.022, care aparține câte ¼ cotă parte fiecărei părți și anume lui Petru Dvininov, Mariei Dvininov și fiicelor acestora Maria Dvininov și Nadejda Dininov. De asemenea părțile Maria Dvininov și Petru Dvininov dispun cu drept de proprietate în devălmășie de apartamentul nr. 7 cu o odaie situat în mun. Chișinău, Calea Ieșilor 54, nr. cadastral 0100506.105.01.007 și automobilul de model „Volkswagen Golf” număr de înmatriculare C KZ 550.

Prima instanță judecând pricina a admis integral acțiunea recurentei-reclamante Maria Dvininov concluzionând că părțile în litigiu nu pot ajunge la un numitor comun și că bunurile imobile sunt indivizibile a dispus vânzarea la licitație a apartamentului cu două odăi nr. 22, amplasat pe str. Grenoble 163/7, mun. Chișinău cu nr. cadastral 0100101,154.01.022 cu distribuirea prețului către coproprietari proporțional cotei-părți a fiecăruia a câte ¼ din banii obținută pentru Maria Dvininov, Petru Dvininov, fiicele Maria Dvininov și Nadejda Dvininov. A fost dispusă vânzarea la licitație a apartamentului cu o odaie nr. 7 amplasat pe str.

Calea Ieșilor, 45, mun. Chișinău cu nr. cadastral 0100506,105.01.007 cu distribuirea prețului către coproprietari proporțional cote-părți a fiecăruia a câte ½ din banii obținută pentru Maria Dvininov și Petru Dvininov. A fost încasat de la Petru Dvininov în beneficiul Mariei Dvininov suma de 26600,4 lei ca urmare a înstrăinării de către Petru Dvininov bunul proprietate în devălmășie – automobilul de model „Volkswagen Golf”, număr de înmatriculare C KY 550.

Curtea de Apel Chișinău, respingând apelurile declarate de ambele părți, nu a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță.

Judecând pricina în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție a constatat că instanța de apel la emiterea deciziei a încălcat normele de drept material și procedural.

În conformitate cu art. 239 Codul de procedură civilă, hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărîrea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședința de judecată.

În conformitate cu art. 376 alin. (1) Codul de procedură civilă, dispozițiile de procedură privind judecarea pricinilor civile în primă instanță se aplică și în instanța de apel în măsura în care nu sînt contrare dispozițiilor prezentului capitol.

Prevederile acestor norme de drept de Curtea de Apel Chișinău nu au fost respectate.

În conformitate cu art. 373 alin. (5) Codul de procedură civilă, instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Astfel, Petru Dvininov atît în cererea de apel cît și în cererea de recurs a invocat faptul că hotărîrea primei instanțe contravine prevederilor art. 241 CPC, pronunțându-se asupra cerințelor reclamantei Maria Dvininov la transmiterea compensației bănești din cota ce le revine în urma vînzării bunurilor imobile la licitație și a unității de transport, indicând în hotărîrea adoptată că bunurile imobile sunt indivizibile, iar prin modul de partaj stabilit de instanță lui i se încalcă dreptul la spațiu locativ deoarece este lipsit de proprietate, fiind în imposibilitate de a-și procura un alt spațiu locativ.

Conform art. 371 Codul Civil, art. 20 Codul familiei, orice bun dobîndit de soți în timpul căsniciei se prezumă proprietate comună în devălmășie pînă la proba contrară. Iar, conform art. 373 Codul civil în cazul împărțirii bunurilor proprietate comună în devălmășie a soților, părțile lor se consideră egale.

Conform art. 370 Codul civil, împărțirea bunului proprietate comună în devălmășie între coproprietarii devălmași se va face proporțional aportului fiecăruia la dobîndirea bunului pînă la proba contrară, aportul coproprietarilor devălmași este prezumat a fi egal.

Instanța de recurs reține că atît prima instanță cît și instanța de apel la emiterea hotărîrilor s-au baza doar pe Raporturile de evaluare a bunurilor dîspunînd vînzarea acestora la licitație concluzionînd ca aceste bunuri imobile sunt indivizibile, însă la actele pricinii nu există nici o probă, Raport de expertiză în confirmarea faptului dat.

De asemenea, instanța de recurs consideră că instanțele de judecată nu au ținut cont de motivele reclamantei-recurente cu privire la citarea fiicelor în procesul dat. În acest sens, instanțele au atras în proces fiicele părților Maria

Dvininov și Nadejda Dvininov în calitate de intervenient accesoriu, pe când ultimele urmau a fi atrase în proces în calitate de coreclamante sau de copârîte în dependență de poziția care va fi ocupată de acestea în proces, deoarece ultimele dispun cu drept de proprietate câte 1/4 cotă-parte din apartamentul nr. 22, situat pe str. Grenoble 163/7, mun. Chișinău.

Contrar prevederilor legale citate, Curtea de Apel Chișinău în decizia emisă nu s-a pronunțat asupra acestor argumente esențiale invocate în apeluri și nu a motivat respingerea acestora.

Or, aceste argumente invocate de Petru Dvininov și Maria Dvininov sunt importante pentru rezultatul procesului și necesită un răspuns special în hotărîre.

Abținerea instanței de apel de la furnizarea unui răspuns explicit constituie o încălcare a art. 6 §1 CEDO, deoarece recurenteii nu i-a fost acordată posibilitatea de a ști dacă aceste argumente au fost neglijate sau respinse și în ultimul caz, motivele acestei respingeri.

De astfel, această posibilitate nu i s-a acordat nici instanței de recurs.

Astfel, din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că s-a constatat încălcarea normelor de drept procedural și avînd în vedere că eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite ambele recursuri, de a casa integral decizia instanței de apel și de a trimite pricina spre rejudecare în instanța de apel.

În conformitate cu art. 445 al. (1) lit. c) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admit recursurile declarate de către Petru Dvininov și Maria Dvininov.

Se casează integral decizia Curții de Apel Chișinău din 11 iunie 2013, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Mariei Dvininov împotriva lui Petru Dvininov, intervenienții accesorii Nadejda Dvininov, Maria Dvininov cu privire la partajarea bunurilor proprietate comună în devălmășie, cu trimiterea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, de un alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele completului,
judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă

Nicolae Clima

Iuliana Oprea

Ion Druță

Ion Corolevschi